

Gemeente : Groningen
Plan : Gem Beton (Friesestraatweg 181)
Betreft : Tekstvoorstel bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid
Opsteller : Raymond Overkempe
Datum : 21-12-2018

In het kader van externe veiligheid heeft Veiligheidsregio Groningen de aspecten bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid voor het plangebied 'GEM Beton' te Groningen beoordeeld. De aspecten bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid zijn relevant voor de ruimtelijke afweging (verantwoording groepsrisico). Daarnaast adviseren wij op basis van Wet veiligheidsregio's art. 2 en 3 de brandweezorg binnen het plangebied.

Aanwezige risicobronnen

Risicobron	Kenmerk	Afstand tot plangebied	Groote effectgebied	Relevantie
Spoorlijn Groningen oost-Sauwerd		400 m	4000m* (Bkl: 1500m)	Van toepassing
Provincialeweg N370 (westelijke ring)	Provinciale verordening Groningen	20 m	Zone 2: 880 meter	Van toepassing
			Zone 3: 30 meter uit rand van de weg	Van toepassing

* Het Besluit kwaliteit leefomgeving (artikel 5.12, lid 4) maakt de beleidsmatige keuze het gifwolkaandachtsgebied (toxisch) te begrenzen op 1,5 km. Vanuit risicogericht denken sluit Veiligheidsregio Groningen, vooruitlopend op het van kracht worden van deze wetgeving, al aan op deze afkapping.

Om u te ondersteunen bij de invulling van de verantwoording van het groepsrisico, heeft Veiligheidsregio Groningen de aspecten bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid beoordeeld. De bevindingen staan hieronder.

Bestrijdbaarheid

Bij bestrijdbaarheid gaat het om de mogelijkheden tot voorbereiding van de bestrijding en beperking van de omvang van een calamiteit. Om de gevolgen zoveel mogelijk te beperken, is het van belang dat de hulpverleningsdiensten niet worden belemmerd in de uitvoering van hun hulpverlenende taken. Om de bestrijdbaarheid goed te kunnen beoordelen, is gekeken naar:

- bereikbaarheid van het plangebied en de risicobronnen;
- bluswatervoorzieningen binnen het plangebied en nabij de risicobronnen.

Bereikbaarheid

Het plangebied en de risicobronnen zijn beoordeeld op de bereikbaarheid voor de hulpdiensten. Om te bepalen of de hulpdiensten tijdens calamiteit voldoende snel kunnen optreden, is de opkomsttijd beoordeeld. Om te bepalen of het plangebied en de risicobron bovenwinds (met de windrichting mee) kunnen worden benaderd, is de tweezijdige bereikbaarheid beoordeeld. Hieruit blijkt het volgende:

- het plangebied en de omgeving zijn voldoende snel en in voldoende mate tweezijdig bereikbaar zodat de brandweer eventuele optredende effecten kan bestrijden.
- een calamiteit met gevaarlijke stoffen op de N370 (risicobron) zelf kan langere opkomsttijden op de locatie tot gevolg hebben. Het plangebied blijft in een dergelijk geval altijd eenzijdig bereikbaar.
- de spoorlijn Groningen oost - Sauwerd is voldoende bereikbaar.

Bluswatervoorzieningen

Het plangebied en de risicobronnen zijn beoordeeld op de aanwezigheid en de beschikbaarheid van bluswatervoorzieningen. Om te bepalen of de brandweer snel kan beschikken over voldoende bluswater, is de beschikbaarheid van zowel primaire (brandkranen) als secundaire (open water) bluswatervoorzieningen beoordeeld. Hieruit blijkt het volgende:

- in het plangebied is op een afstand van circa 10 meter één primaire bluswatervoorzieningen, op het drinkwater aangesloten, aanwezig. Deze ondergrondse brandkraan staat op een drinkwaterleiding met een diameter van 200mm en levert circa 90m² aan bluswater per uur.

- langs de N370 zijn geen primaire bluswatervoorzieningen aanwezig. De brandweer beschikt over middelen om een brandend middelgroot voertuig zelfstandig te beheersen.
- op een afstand van 50 meter van de spoorlijn ligt een primaire bluswatervoorziening op een drinkwaterleiding met een diameter van 200mm. Deze primaire bluswatervoorziening levert circa 90m² bluswater per uur. Deze primaire bluswatervoorziening is onvoldoende om een (groot) incident met gevaarlijke stoffen te kunnen beheersen.
- aanvullende bluswatervoorzieningen langs de N370 en de spoorlijn zijn ons inziens echter niet realistisch in het kader van dit ruimtelijke besluit. Voor het bestrijden van grote incidenten is ondersteuning vanuit de regio (groot watertransport) benodigd. Hierbij wordt uitgegaan van het gebruik van een secundaire bluswatervoorziening. Dit kan leiden tot vertraging bij de bestrijding van een calamiteit met gevaarlijke stoffen.
- voor een secundaire bluswatervoorziening kan, zowel voor de risicobronnen als het plangebied, gebruik worden gemaakt van het open water (Reitdiep) ten oosten van het plangebied. Deze bluswatervoorziening levert, na op locatie komen, binnen 10 minuten een onbeperkte hoeveelheid aan bluswater. Op dit moment zijn er nog **geen opstelplaats** aan de Oostzijde van het plangebied gerealiseerd.

Advies bestrijdbaarheid:

Aan de oostzijde van het plangebied adviseert Veiligheidsregio Groningen om opstelplaatsen langs de Reitdiep te realiseren en ook door de brandweer als zodanig te laten registreren. In geval van een incident kunnen deze opstelplaatsen als secundaire bluswatervoorziening dienen. Het Bouwbesluit 2012 (artikel 6.30) en de handleiding 'Bereikbaarheid en Bluswatervoorziening' gelden hierbij als uitgangspunt.

Zelfredzaamheid

Bij zelfredzaamheid gaat het om de mogelijkheden voor personen in het invloedsgebied van een risicobron, om zichzelf in veiligheid te brengen. Belangrijk aspect hierbij is, dat zij zichzelf kunnen onttrekken aan een dreigend gevaar zonder daadwerkelijke hulp van de hulpverleningsdiensten, bijvoorbeeld door te vluchten of te schuilen. Het is noodzakelijk dat mensen zich bewust zijn van de risico's en handelingsperspectieven. De mate van zelfredzaamheid in het rampgebied is bepalend voor de omvang van de hulpverlening tijdens een ramp of een zwaar ongeval. Om de zelfredzaamheid van de aanwezige personen te beoordelen, is gekeken naar de volgende aspecten:

- zelfredzaam vermogen;
- mogelijkheden tot vluchten of schuilen
- alarmeringsmogelijkheden.

Zelfredzaam vermogen

- Het voorgenomen ruimtelijke besluit kent geen bestemmingen voor het langdurig verblijf van groepen verminderd zelfredzame personen in het invloedsgebied van de risicobronnen. De toekomstige gebruikers van het plangebied vormen een gemiddelde bevolkingsgroep uit de samenleving, die over het algemeen als zelfredzaam wordt beschouwd.

Mogelijkheden tot vluchten of schuilen

- Vluchten:
Het plangebied en de omgeving geven voldoende mogelijkheden om van de risicobronnen af te vluchten. Hierbij dient wel opgemerkt te worden dat in geval van een incident op de N370 ontvluchting over de Reitdiep beperkte vluchtmogelijkheden biedt.
- Schuilen:
In geval van een incident op één van de genoemde risicobronnen bieden de bebouwingen aan de Friesestraatweg voldoende bescherming om in of achter te schuilen.
- Bij een calamiteit op de spoorlijn kunnen toxische stoffen vrijkomen. Afhankelijk van de windrichting kunnen toxische stoffen het plangebied bereiken. Ingeval van een calamiteit wordt aanbevolen om binnen de gebouwen te schuilen. Om goed schuilen mogelijk te maken, dient (indien aanwezig) de automatische mechanische ventilatie uitgezet te worden en deuren en ramen gesloten te worden.

Alarmeringsmogelijkheden

- het plangebied ligt binnen het sirenebereik van het bestaande Waarschuwing en Alarmering Systeem (WAS). Het ministerie van Justitie en Veiligheid heeft bekendgemaakt, vanaf 2017 in fases met de WAS-sirenes te willen stoppen;
- eind 2012 is NL-Alert geïntroduceerd. Met NL-Alert kan de overheid mensen in een rampgebied en in de directe omgeving van een (dreigende) noodsituatie met een tekstbericht informeren via de eigen mobiele telefoon. Daarnaast wordt in de toekomst bij grote rampen alarm geslagen via onder meer calamiteitenzenders, geluidswagens en sociale media. Hierdoor is een snelle alarmering in het hele plangebied mogelijk.

Advies zelfredzaamheid

- *Veiligheidsregio Groningen adviseert om geen objecten en/of functies voor het verblijf van groepen verminderd zelfredzame personen¹ langs de N370 te realiseren en dit expliciet uit te sluiten in de planregels.*
- *Wij adviseren u de mechanische ventilatie handmatig geheel uitschakelbaar te maken. De maatregel om de mechanische ventilatie geheel uitschakelbaar te maken, wordt in de toekomst in de Omgevingswet opgenomen in de AMvB Besluit bouwwerken leefomgeving, artikel 4.124.*
- *Daarnaast adviseren wij om de bevolking bij een ramp niet alleen via het bestaande WAS netwerk te alarmeren maar ook op een andere wijze (NL-Alert, social media, televisie, radio, geluidswagen, enz.).*

Conclusie

Ter plaatse van het plangebied is sprake van externe veiligheidsrisico's door het vervoer van gevaarlijke stoffen over de N370 (westelijke ring) en de spoorlijn Groningen oost- Sauwerd. Het plangebied ligt binnen het invloedsgebied van deze risicobronnen. Hierdoor is een verantwoording van het groepsrisico noodzakelijk.

Veiligheidsregio adviseert om u om de volgende maatregelen te treffen.

- *aan de oostzijde van het plangebied opstelplaatsen langs de Reitdiep te realiseren en ook door de brandweer als zodanig te registreren;*
- *geen objecten en/of functies voor het verblijf van groepen verminderd zelfredzame personen langs de N370 te realiseren en dit expliciet uit te sluiten in de planregels;*
- *de maatregel om de mechanische ventilatie geheel uitschakelbaar te maken;*
- *om de bevolking bij een ramp niet alleen via het bestaande WAS maar ook op een andere wijze te alarmeren (radio, NL-Alert, televisie, geluidswagen, enz.).*

---

¹ Zoals peuterspeelzalen, kinderdagverblijven, zorginstellingen enz.